

TWEE STERKE SOCIALE VROUWEN VAN WOUBRECHTEGEM

Dit artikel is ontstaan naar aanleiding van onderstaande foto: twee vrouwen Hortense Van der Linden en Susanna Van den Driessche, die in de twintigste eeuw een belangrijke sociale rol hebben gespeeld in Woubrechtgem.

Hortense Van der Linden met schoondochter Susanna Van den Driessche en een kleinzoon (rond 1947)

Marie Hortensia van der Linden

Naam in de volksmond: metjen Hortense of metjen Petter

Geboren te Sint-Cornelis-Horebeke op 1 november 1873

Overleden te Woubrechtgem op 13 mei 1956

Gehuwd met Felix Borloo (veldwachter)

Hortense was een zeer vrijgeveige, sociale en verstandige vrouw. Haar huis stond open voor iedereen: vele familieleden hebben er verbleven, kinderen met hun gezin, kleinkinderen enz.

Het was een stopplaats met mogelijke overnachting voor rondtrekkende leurders, mandenvlechters uit Zingem, scharensliepen, vertinners, enz.

Bij Hortense kon men tevens terecht met allerlei kwaaltjes; ze maakte zelf geneeskrachtige zalfjes en siropen. Bovendien heeft zij heel wat vrouwen,

waaronder ook haar eigen schoondochters, geholpen bij hun bevalling want zij was vroedvrouw (aldus de bewoners van Woubrechtgem).

Hortense was een fiere vrouw en pakte graag uit met haar nonkel die professor was aan de universiteit te Gent, Cyriac Van der Linden. Een van haar kleinzonen en zelfs een achterkleinzoon heten ook zo.

Samen met haar man Felix, haar schoonbroer De Vuyst Eduardus en schoonzus Hermina hebben zij het Hof te Middelerpen bewoond. Daarna hebben Felix & Hortense een huis gebouwd in de Herzelestraat (nu Molenstraat) en zijn begin 1914 verhuisd naar dit nieuwe huis. Omdat Felix veldwachter (= champetter) was werden dit huis en gezin snel 'Champetters' of 'Pettters' genoemd. Vandaar de naam Metjen Petter. Metjen was zelf ook wel een champetter, dat kan eveneens bijgedragen hebben tot haar naam.

Zij kregen 10 kinderen: het eerste werd geboren in 1900 en het jongste in 1917. Drie kinderen zijn vrij vroeg overleden: een meisje Justina van 3 maanden, Frans (8 jaar) en Lies (19 jaar). Zes zonen en een dochter bleven in leven. De kindersterfte was toen een gewoon fenomeen. Als je aan een vrouw vroeg 'En, hoeveel kinderen heb jij?' dan was het antwoord meestal 'Ik heb 11 kinderen (bij wijze van voorbeeld) gehad, waarvan 7 nog in leven'.

Voor een kippenhok met loopplank, Hortense Van der Linden met 5 zonen. V.l.n.r.: Amedé, Remi, Victor, Honoré en Achiel (eind jaren '30)

Zij leefden vrij welvarend voor die periode, want ook in deze regio was er veel armoede en werkloosheid. Verschillende zonen gingen dan werken in de koolmijnen (de fosse) en trokken naar Frankrijk voor de seizoenarbeid, het bewerken van de bietenvelden, om een centje bij te verdienen. Anders zouden haar kinderen meer mogelijkheden gekregen hebben. Haar jongste zoon heeft die kans uiteindelijk gekregen en is in Brussel gaan studeren, Franstalig onderwijs natuurlijk. Hij woonde in bij zijn gehuwde zus die daar een (groenten) winkel had. Het verlaten van de boerenbuiten om in Brussel zijn geluk te gaan zoeken en een handeltje op te starten kwamen toen vrij vaak voor.

Jammer dat Metjen reeds op 58-jarige leeftijd haar echtgenoot verloor. Veel te vroeg om als vrouw alleen verder te kunnen. Het was toen wel de gewoonte dat de kinderen onmiddellijk na hun huwelijk in het ouderlijk gezin gingen inwonen, op die manier moest ze toch niet helemaal alleen in dit vrij grote huis vertoeven. Hortense is uiteindelijk 82 jaar geworden, een behoorlijke leeftijd voor die jaren.

Susanna Van den Driessche

Naam in de volksmond: Jeanne van Miekens Nauren
Geboren te Woubrechtgem op 18 maart 1920
Overleden te Steenhuize op 10 september 2010
Gehuwd met Achiel Borloo

Huwelijksfoto (1942) Jeanne (Susanna) Van den Driessche en Achiel Borloo

Susanna (Jeanne) was het enige meisje in een gezin van 7 kinderen. Ze was de tweede oudste. Op 14-jarige leeftijd stierf haar moeder bij de geboorte van het achtste kind, ook dit kindje overleed.

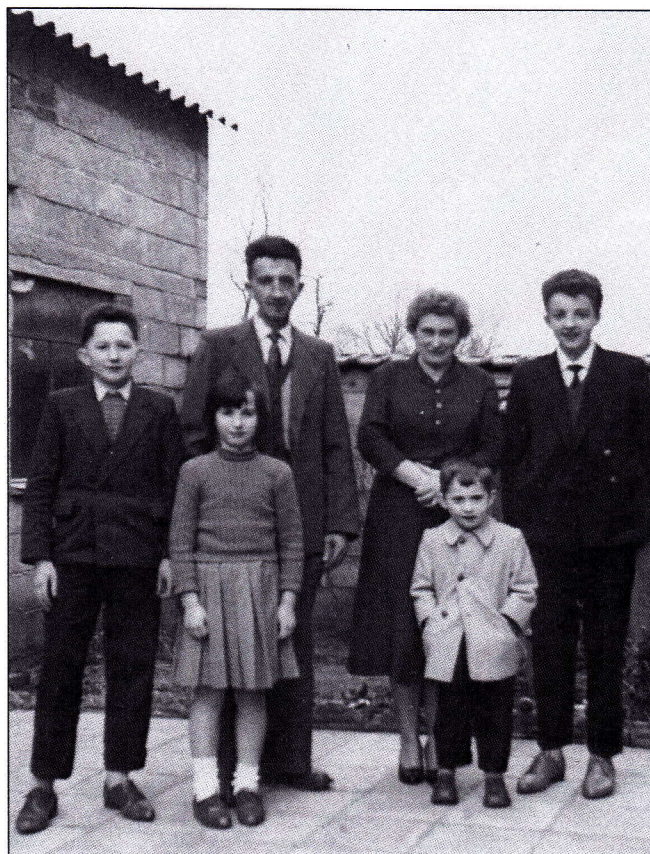
Met haar oudste broer Robert probeerde zij het gezin te besturen, want haar vader Bernard is nooit hertrouwd en deed seizoenarbeid. Wanneer de vader thuiskwam uit Frankrijk waren het Robert en Jeanne die de lening van hun nieuwe huis gingen afbetalen.

Jeanne heeft haar ganse jeugd gezorgd voor haar broers en haar vader.

Naar school gaan werd tot een minimum herleid, alhoewel Jeanne zeer graag naar school ging. Ze heeft zelfs nog de eerste prijs voor Frans behaald. Koeien bewaken op open weiden, was toen belangrijker dan lezen en schrijven! Daarom vond zijzelf het zeer belangrijk dat haar kinderen studeerden. Haar zegswijze in dat verband: 'Met een diploma op zak kom je veel verder dan met een pak geld'. In Woubrechtgem gingen er in de jaren '60 nog maar weinig jonge mensen naar de universiteit of hogeschool. Een meisje op 'kot' was zeker een uitzondering!

Op een kermis in Woubrechtgem (einde de jaren '30) danst ze met Achiel Borloo en... de grote liefde werd geboren.

Alweer pech! Achiel gaat in de koolmijnen te Trazegnies (Wallonië) werken om niet te worden gemobiliseerd en krijgt daar een zwaar ongeluk. Er werd geruime tijd gevreesd voor zijn leven. Gans Woubrechtgem was beroerd wanneer Achiel terug thuis kwam, de mooie jonge man van toen was niet meer herkenbaar. De zware littekens in zijn gezicht en aan zijn linkeroog, zijn altijd zeer duidelijk merkbaar gebleven. Maar, Jeanne hield nog zielsveel van hem. Ze trouwden tijdens WO II op 9 maart 1942 en kregen 4 kinderen: Cyriac, Marc, Marie-Christine (Chris) en Luc.

Achiel Borloo en Jeanne (Susanna) Van den Driessche met hun 4 kinderen, v.l.n.r.: Marc, Chris, Luc en Cyriac (foto 1960)

Tijdens het opgroeien van haar kinderen was ze behulpzaam voor iedereen die in nood verkeerde vb. gaan poetsen bij familieleden en Hortense van het kasteel, wassen en strijken voor oudjes of zieken, verstellen van kledij voor jan en alleman, bezorgen van wafels aan alleenstaanden en burens, logeren van kinderen tijdens schoolvakanties... Vele mensen uit Woubrechtgem en vele familieleden zullen dat beamen. Bovendien bestuurdde ze thuis een klein boerderijtje terwijl Achiel als wegnarbeider ging werken in Brussel.

Zij maakte dagelijks gebruik van (meestal zelf-gemaakte) zegswijzen of spreekwoorden, waaraan ik nog dikwijls terugdenk bij het uitvoeren van een of andere taak.

Enkele voorbeelden:

- een goed opgehangen was is half gestreken
- sparen moet je doen als je kinderen klein zijn
- bij regenachtig weder: alles wat voor 10 uur valt, telt niet
- bij de geboorte van haar dochter: ik wil de koning voor mijn vader niet

- bij het kiezen van een kookpot: neem maar de grote pot, in een grote kerk kan je ook een kleine mis doen
- qua orde en netheid: een propere tafel is belangrijker dan een propere vloer
- als iemand iets niet lustte en zagezegd geen honger had: eet maar, tegen de honger die komt

Jeanne was een gelukkige en sterke vrouw, heeft 3 generaties grootgebracht (haar eigen broers, haar kinderen en meerdere kleinkinderen) en heeft gans haar leven voor anderen kunnen zorgen. Ondanks het harde werken en zwoegen zijn zowel Jeanne als Achiel 90 jaar geworden. Men zegt 'Achter iedere sterke man staat een sterke vrouw'. In dit gezin was dat zeker het geval maar ook vice versa.

Dit is het levensverhaal van 2 mooie vrouwen: een mooie moeder én een mooie grootmoeder. Mooie herinneringen blijven hangen en worden steeds mooier!

Chris Borloo
Dochter van Jeanne
Kleindochter van Hortense